

30. august 2022

Plandirektør Nanna Westerby Jensen og Bystrategisk chef Kenneth Horst Hansen
Økonomiforvaltningen

Kommuneplanstrategi 2023 & Kommuneplan 2024

Temamøde i Økonomiudvalget
30. august 2022

Agenda

1. del

1. Status på procesplan for Kommuneplanstrategi 2023 (KPS23) og Kommuneplan 2024 (KP24)

2. del

2. Kort baggrund om kommuneplanlægningen
3. Præsentation af spørgeskemaundersøgelser

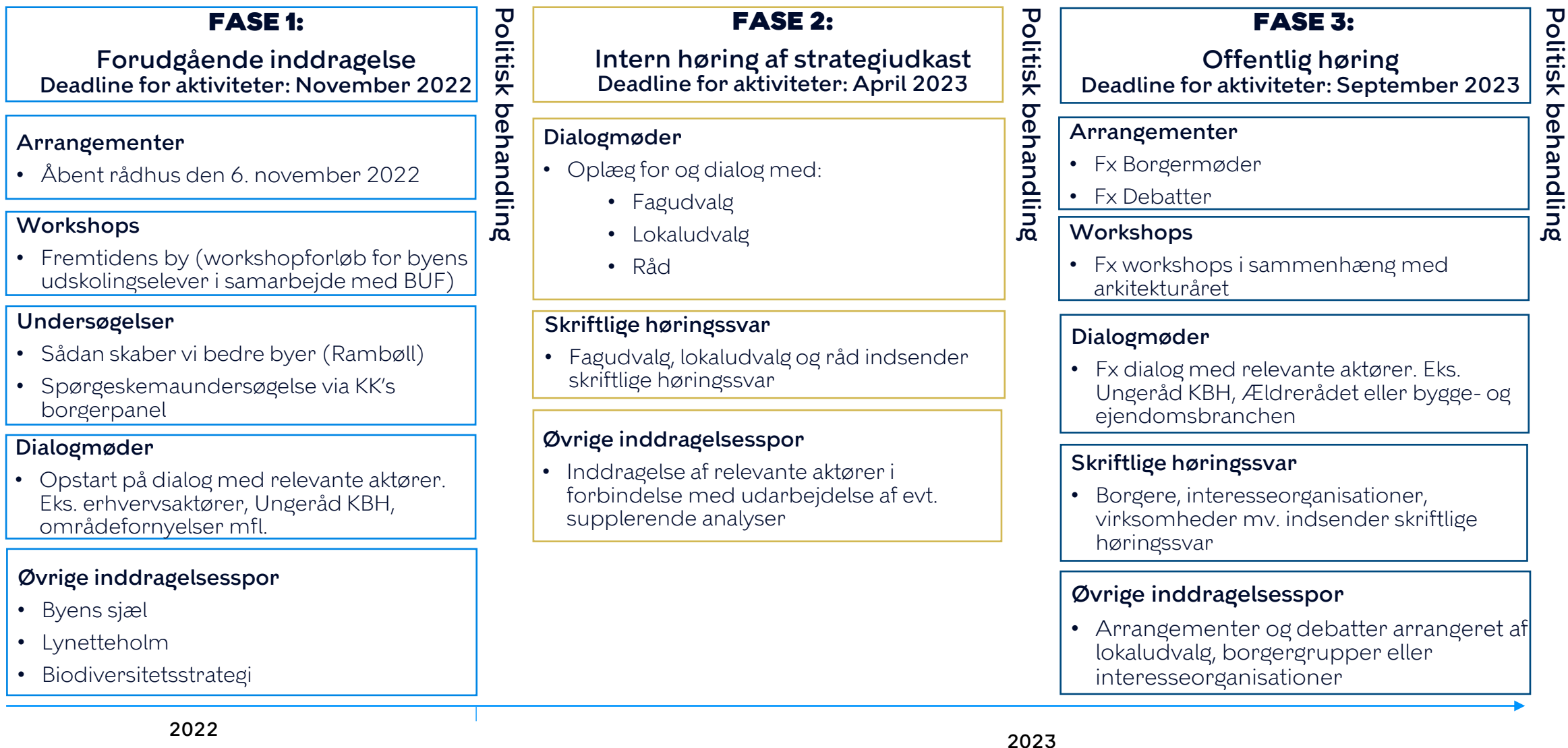

1. del

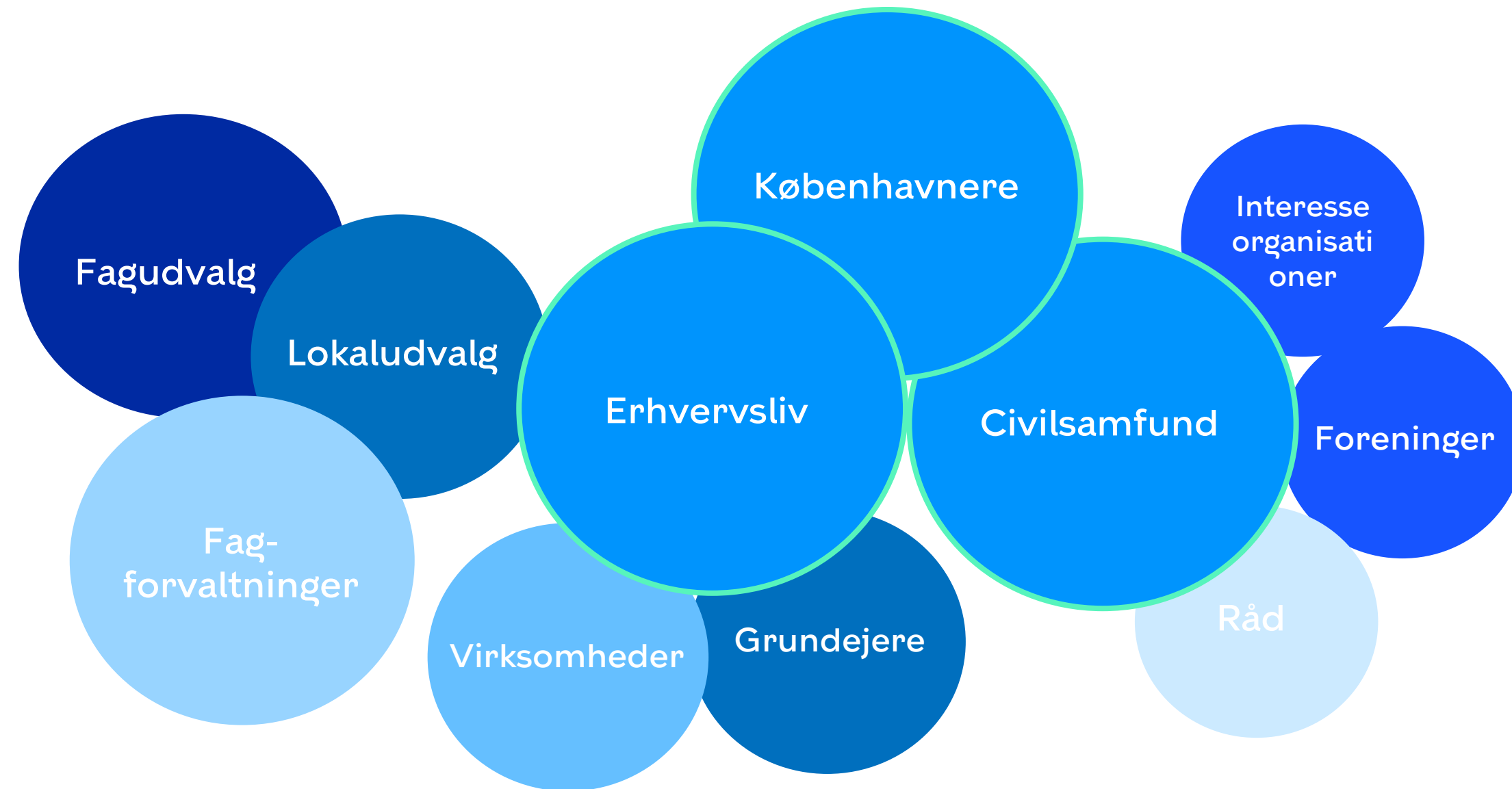
Status på procesplan for Kommuneplanstrategi 2023 (KPS23) og Kommuneplan 2024 (KP24)

København 2036 - Borgerinddragelse ifm. KPS23

Aktører og interessenter til dialog om København

2. Del

Baggrund, om kommuneplanlægningen og præsentation af spørgeskemaundersøgelser

Planhierarki og typer af planer i Københavns Kommune

Landsplandirektiv "Fingerplanen 2019"

Staten fastlægger de overordnede rammer for den fysiske planlægning i hovedstadsområdet. De 34 kommuner i området udfylder efterfølgende rammerne med bl.a. kommune- og lokalplaner.

Kommuneplanstrategi

Den overordnede byvision og strategi for udviklingen af København og udgangspunkt for kommuneplanens revision. Revideres hvert 4. år med en 12-årig tidshorison.

Kommuneplan

Politisk hovedstruktur, retningslinjer og rammer for lokalplanlægning. Revideres hvert 4. år efter hver kommuneplanstrategi. Der kan løbende udarbejdes kommuneplantillæg.

Lokalplan

Detaljeret plan med bindende bestemmelser for et givent område, er juridisk bindende for borgerne.

Øvrige planer, strategier og politikker betydning for den fysiske udvikling

Bydelsplaner (lokaludvalg), kvarterplaner (områdefornyelser), arealplaner (ØKF), tværgående strategier (ex. Biodiversitetsstrategi) og forvaltningsspecifikke strategier (ex. klimatilpasning, bynatur mv)

Indhold i planstrategien

Planstrategien er tiltænkt at kunne rumme en bred og langsigtet tilgang til kommunens udvikling. Den kan med fordel udarbejdes i samarbejder med mange parter. Både internt i den kommunale forvaltning – og eksternt ved at inddrage fx organisationer eller virksomheder.

Planstrategien skal ifølge planloven indeholde følgende:

1. Oplysninger om den planlægning, der er gennemført efter den seneste revision af kommuneplanen.
2. Borgerpræsentationens vurdering af og strategi for udviklingen.
3. En beslutning om, at kommuneplanen enten skal revideres i sin helhed, eller at der skal foretages en revision af kommuneplanens bestemmelser for særlige emner eller områder i kommunen.
4. En beslutning om, hvilke dele af kommuneplanen der genvedtages for en ny 4-års-periode.

Indhold i kommuneplanen

Kommuneplanstrategien er underlagt få indholdskrav, men kommuneplanen har en række krav til indhold jf. planloven. Kommuneplanen skal overordnet set indeholde:

1. En hovedstruktur, som angiver de overordnede mål for udviklingen og arealanvendelsen i kommunen.
Eksempelvis mål for grønne områder, mobilitet eller boligbehov.

2. Retningslinjer for arealanvendelsen (29 forskellige emner ifl. Planloven)
Eksempelvis udpegning af kulturmiljøer og retningslinjer for placering af højhuse og trafik anlæg.

3. Rammer for lokalplanernes indhold for de enkelte dele af kommunen.
Eksempelvis bebyggelsesprocent, bygningshøjde og parkeringsnorm.

Københavns Kommuneplan 2017

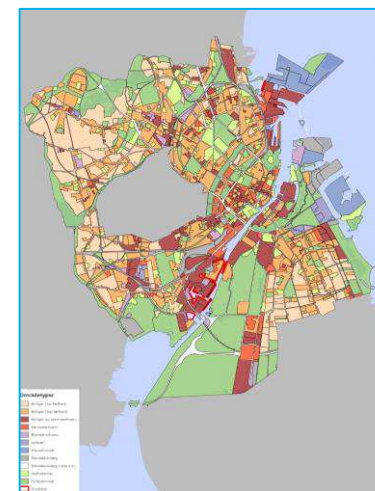
En grøn, sund og bæredygtig by

Udvalgte målsætninger
Københavns Kommune har som mål:

- At København er CO₂-neutral i 2025.
- At nye grønne områder og træder til nyt byggeri bidrager til at gøre byerne mere grønne og grønne for borgernes livskvalitet, livskvaliteten og for at tilpasse byen til fremtidens klima.
- At kvaliteten af byens eksisterende grønne områder sikres og for at forbedre livskvaliteten og for at tilpasse byen til fremtidens klima.
- At luftkvaliteten i København forbedres, så den lever op til verdensmål for luftkvaliteten WHO's retningslinjer for god luftkvalitet.
- At luftkvaliteten i København forbedres, så den lever op til verdensmål for luftkvaliteten WHO's retningslinjer for god luftkvalitet.
- At miljøbelastningen af arealudvikling og nye bygninger reduceres.

Se alle målsætninger for byudvikling (kapitel 2)

1. Politisk hovedstruktur KP19

3. Kommuneplanrammer KP19

Højhuse

Udvikling af attraktive og tætte byområder.

Højhuse skal være med til at udvikle attraktive og tætte byområder, der understøtter brugen af kollektiv trafik. De skal placeres med blik for byens og steds kendetegn og understøtte bylivet og det nære miljø. De kan, som varstegn for byen og kvarterne, få stor symbolsk værdi og være med til at synliggøre byens særlige træk og kvaliteter.

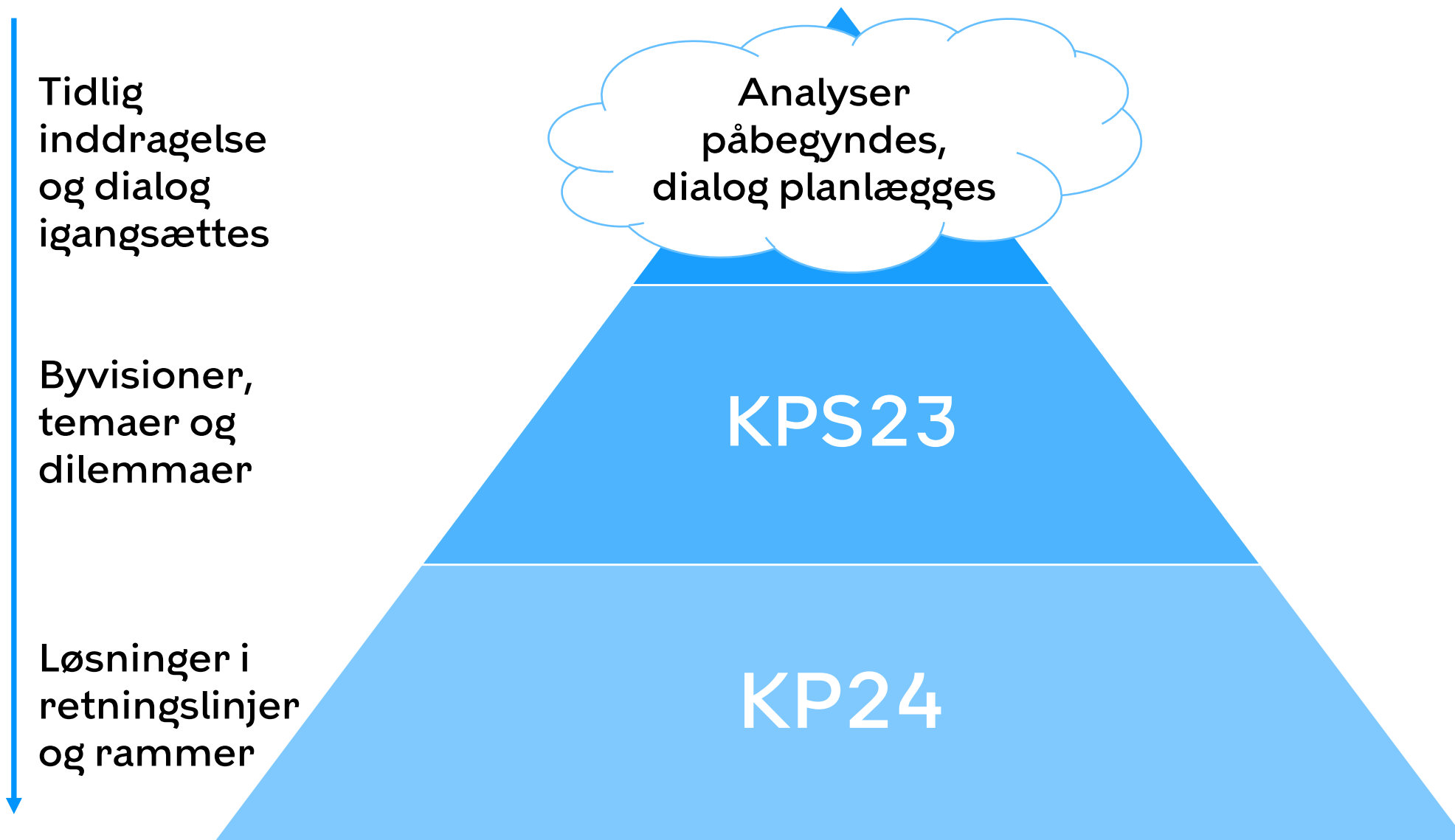
Læs mere:

- + Område friholdt for højhuse
- + Redegørelse for højhuse

2. Retningslinje - højhuse KP19

Arbejdsdeling mellem KPS23 og KP24

Hvad kan reguleres i kommuneplanen?

Tabellen herunder giver et overblik over eksempler på emner, der med udgangspunkt i planloven kan reguleres i kommuneplanen. Det er muligt at formulere hensigtserklæringer herudover, der i så fald skal løftes i budgetforhandlinger, sektorpolitikker eller anden lovgivning.

Udvalgte eksempler	Ja	Nej	Hensigtserkl.
Rækkefølgeplan med arealudlæg af byudviklingsområder	✓		✓
Boligstørrelser for nybyggeri	✓		✓
Bebyggelsesprocenter	✓		✓
Boligformer - udover 25 % almene boliger		✗	✓
Parkering i nybyggeri	✓		✓
Ladestandere til elbiler		✗	✓
Biodiversitet ved nybyggeri		✗	✓
CO2-krav til byggeri		✗	✓
Bevaringsværdige bygninger og kulturmiljøer	✓		✓

Præsentation af spørgeskemaundersøgelserne

"Sådan skaber vi bedre byer"

Spørgeskemaundersøgelse udarbejdet af Rambøll i regi af 6-by samarbejdet

Baggrund

Rambøll har udarbejdet en spørgeskemaundersøgelse for København, Aarhus, Odense, Aalborg, Randers og Esbjerg i regi af 6-by samarbejdet. Rambøll udarbejdede en lignende undersøgelse i 2017, som bl.a. indgik i Kommuneplanstrategi 2018.

Formål

Formålet har været 1) at give de enkelte kommuner indblik i borgernes prioriteringer og præferencer i forhold til 33 udvalgte emner, 2) at kortlægge udviklingstendenser i borgernes svar siden 2017 samt 3) at give et sammenligningsgrundlag på tværs af kommunerne.

Metode

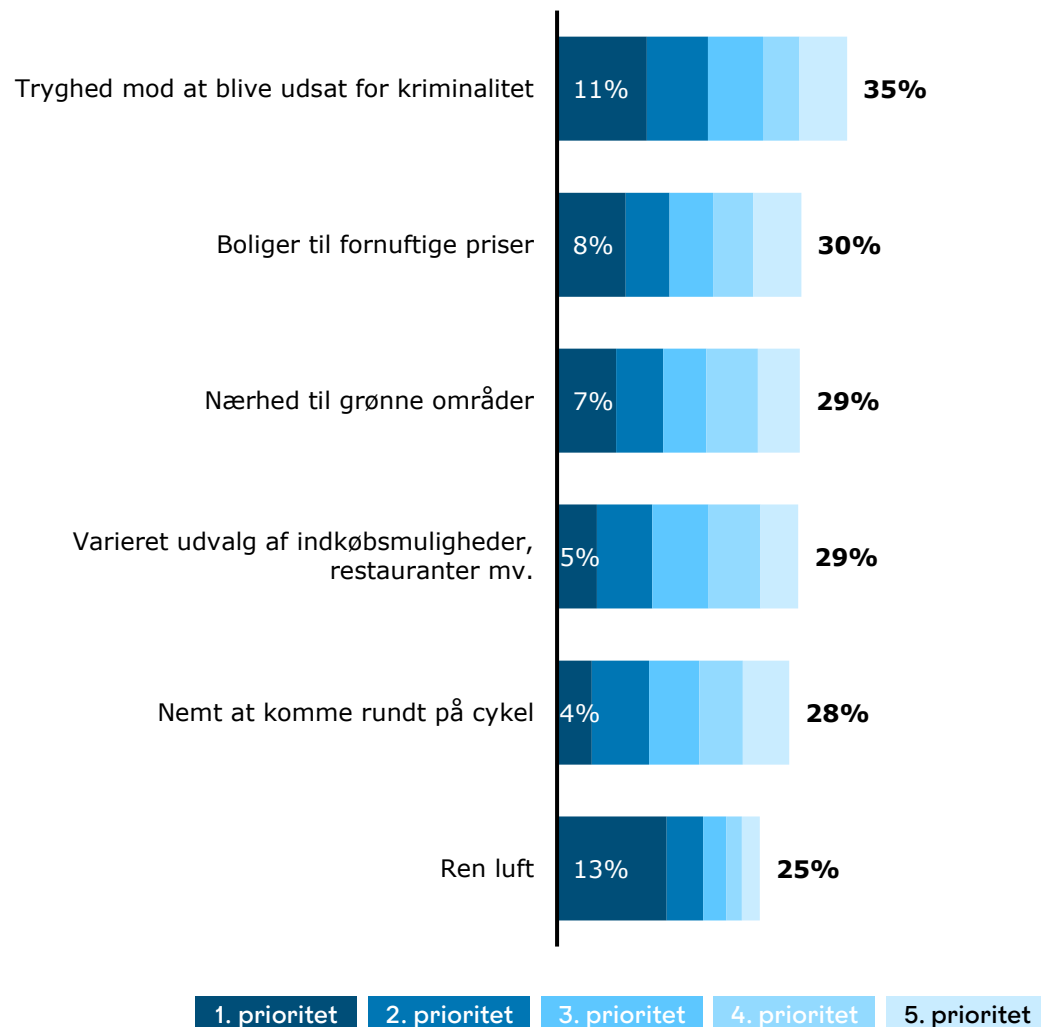
Rapportens resultater er baseret på en spørgeskemaundersøgelse blandt 1.005 borgere (over 18 år) i Københavns Kommune. Resultaterne er repræsentative og afspejler borgersammensætning i kommunen i forhold til køn, alder og uddannelse.

Rambøll har desuden udført et fokusgruppeinterview med 5 københavnere med henblik på at underbygge og uddybe undersøgelsens temaer og resultater.

Videre proces

Rapporten er endnu ikke endelig og i det følgende præsenteres nedslag. ØU modtager den endelige rapport på aflæggebordet den 13. september 2022.

Borgernes seks vigtigste prioriteter i Københavns Kommune

Signifikante forskelle mellem grupper*

Køn

Det er særligt kvinder, der prioriterer tryghed mod kriminalitet, boliger til fornuftige priser, varierede indkøbsmuligheder samt at det er nemt at komme rundt på cykel.

Mændene prioriterer ren luft højere end kvinder.

Alder

Det er en vigtigere prioritet for 18-34-årige at kunne komme nemt rundt på cykel end for de øvrige aldersgrupper.

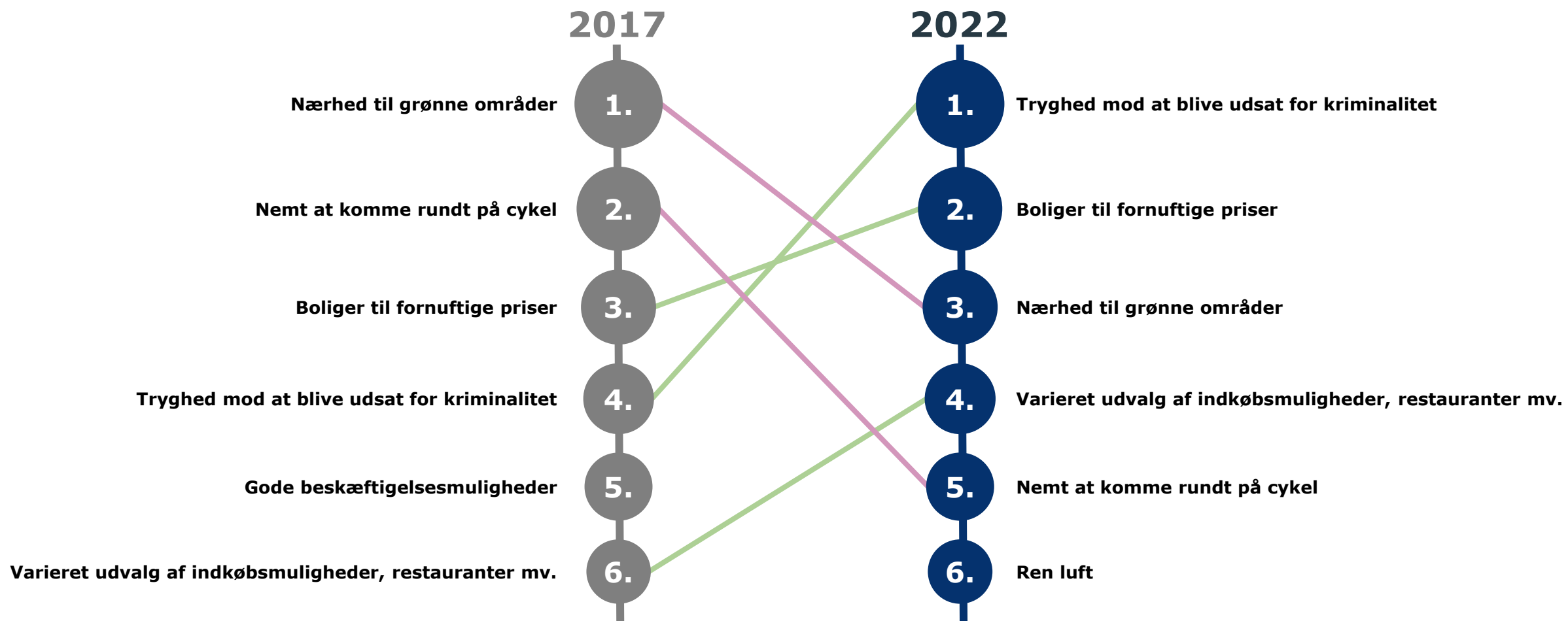
Ren luft er til gengæld en højere prioritet for den ældste aldersgruppe (56+).

Uddannelse

Boliger til fornuftige priser er en højere prioritet for gruppen af borgere med folkeskole eller ungdomsuddannelse som deres højest fuldførte uddannelse.

Borgernes seks vigtigste prioriteter 2017 sammenlignet med 2022

Borgernes vigtigste prioriteter baseret på andelen af borgerne, der har rangeret faktoren som én af de fem faktorer med størst betydning for byens attraktivitet.

— Faktoren har lavere prioritet i 2022 sammenlignet med 2017

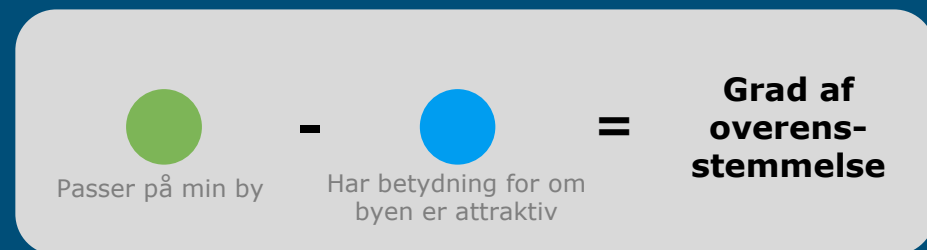
— Faktoren har højere prioritet i 2022 sammenlignet med 2017

— Faktoren har samme prioritet i 2022 og 2017

Sådan aflæses rapportens figurer

Graden af overensstemmelse

Overensstemmelsen er givet ved forskellen mellem hvorvidt faktoren passer på byen og om det har betydning for om en by er attraktiv at leve i. En stor forskel indikerer uoverensstemmelsen, mens en lille forskel indikerer overensstemmelsen:

Positiv forskel

En positiv forskel indikerer overskud. Dvs. at oplevelsen overstiger attraktiviteten.

Negativ forskel

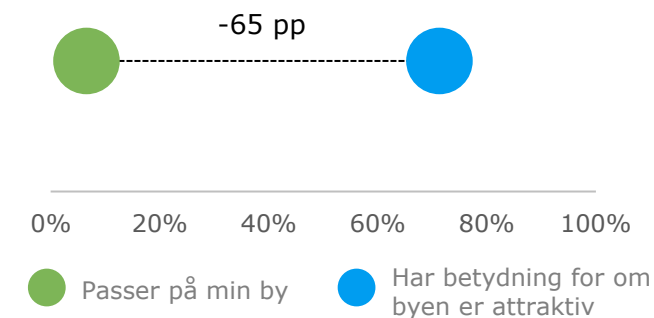
En negativ forskel indikerer underskud. Dvs. at niveauet af attraktivitet ikke modsvarer af en tilsvarende oplevelse.

Aflæsning af figurer

Nedenstående eksempel viser et negativt forskel på 65 procentpoint (pp) ift. faktoren, boliger til fornuftige priser. Forskellen er negativ eftersom den blå cirkel er højere (ligger længere til højre) end den grønne. Forskellen (65 pp) er baseret på, at 7 pct. af respondenterne synes, at boliger til fornuftige priser passer på deres by, mens 71 pct. af borgerne synes det har betydning for om byen er attraktiv at leve i.

Figureksempel

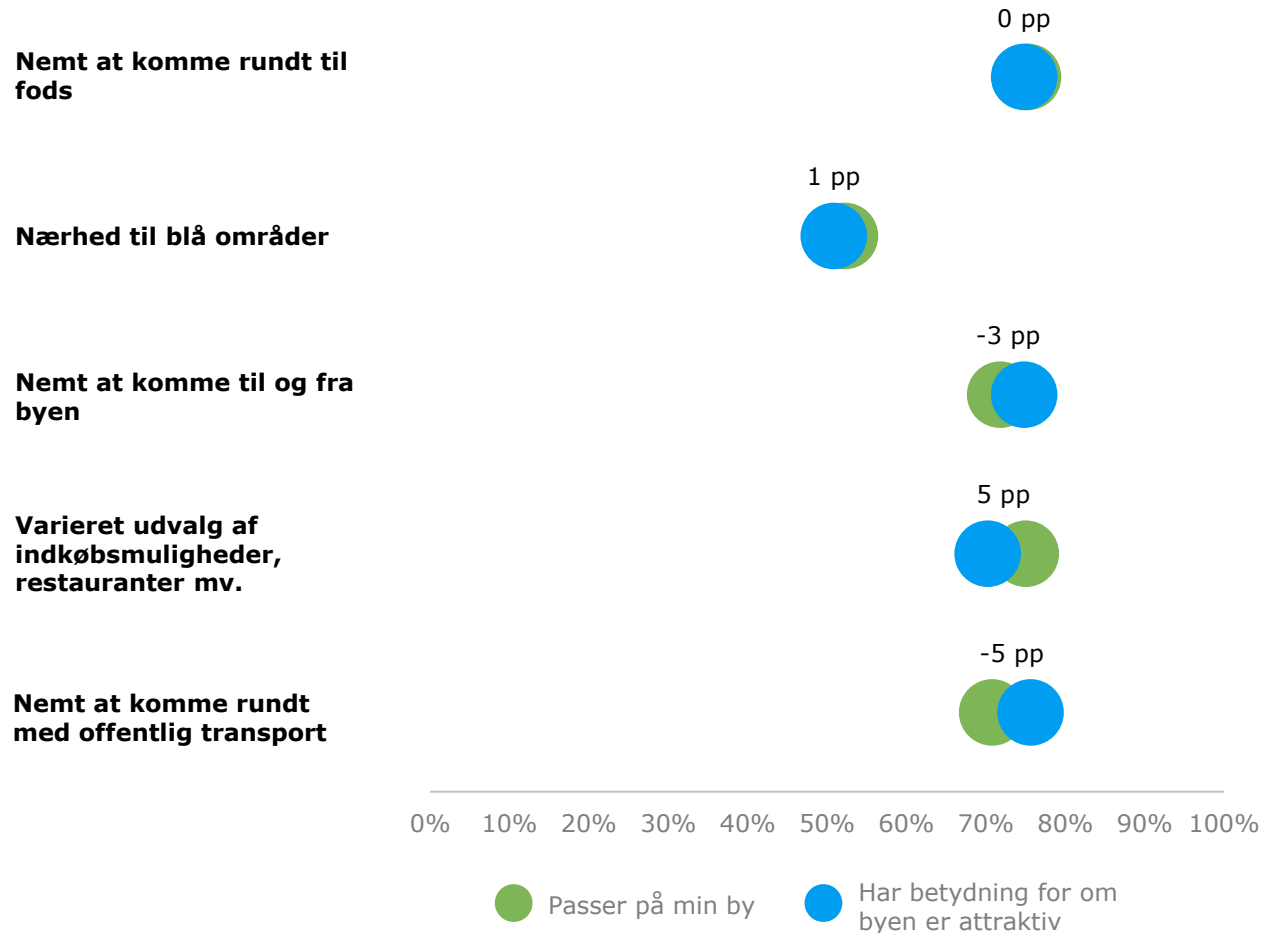
Boliger til fornuftige priser

Københavns Kommunes styrkepositioner

Køn, alder og uddannelse

De fem vigtigste styrkepositioner

Signifikante forskelle mellem grupper*

Køn

Nemt at komme rundt til fods samt til og fra byen er særligt en styrkeposition blandt kvinder.

Alder

Nemt at komme rundt til fods samt til og fra byen er særligt en styrkeposition ifølge 18-34-årige borgere. Derudover er offentlig transport særligt en styrkeposition blandt borgere under 56 år.

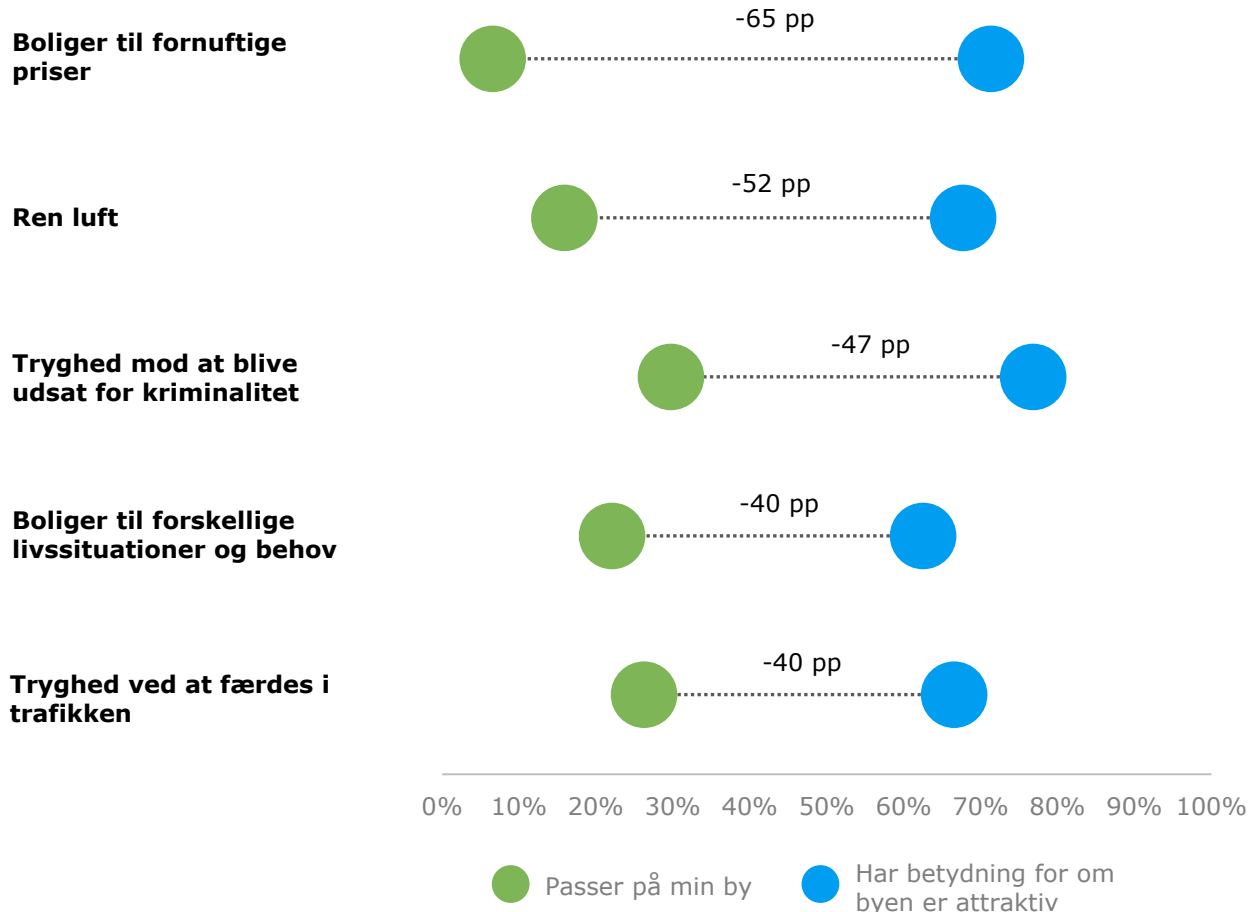
Uddannelse

Der er ingen signifikante forskelle mellem borgere set ud fra deres uddannelsesmæssige baggrunde.

Københavns Kommunes forbedringspotentialer

Køn, alder og uddannelse

De fem vigtigste forbedringspotentialer

Signifikante forskelle mellem grupper*

Køn

Boliger til fornuftige priser er særligt et forbedringspotentiale ifølge kvinder, mens de mandlige borgere i kommunen særligt anser ren luft som et forbedringspotentiale.

Alder

Ren luft vurderes særligt som et forbedringspotentiale af borgere over 35 år. Det er særligt borgere i aldersgruppen 56+, der anser tryghed for at blive udsat for kriminalitet, boliger til forskellige livssituationer og behov samt tryghed ved at færdes i trafikken som et forbedringspotentiale.

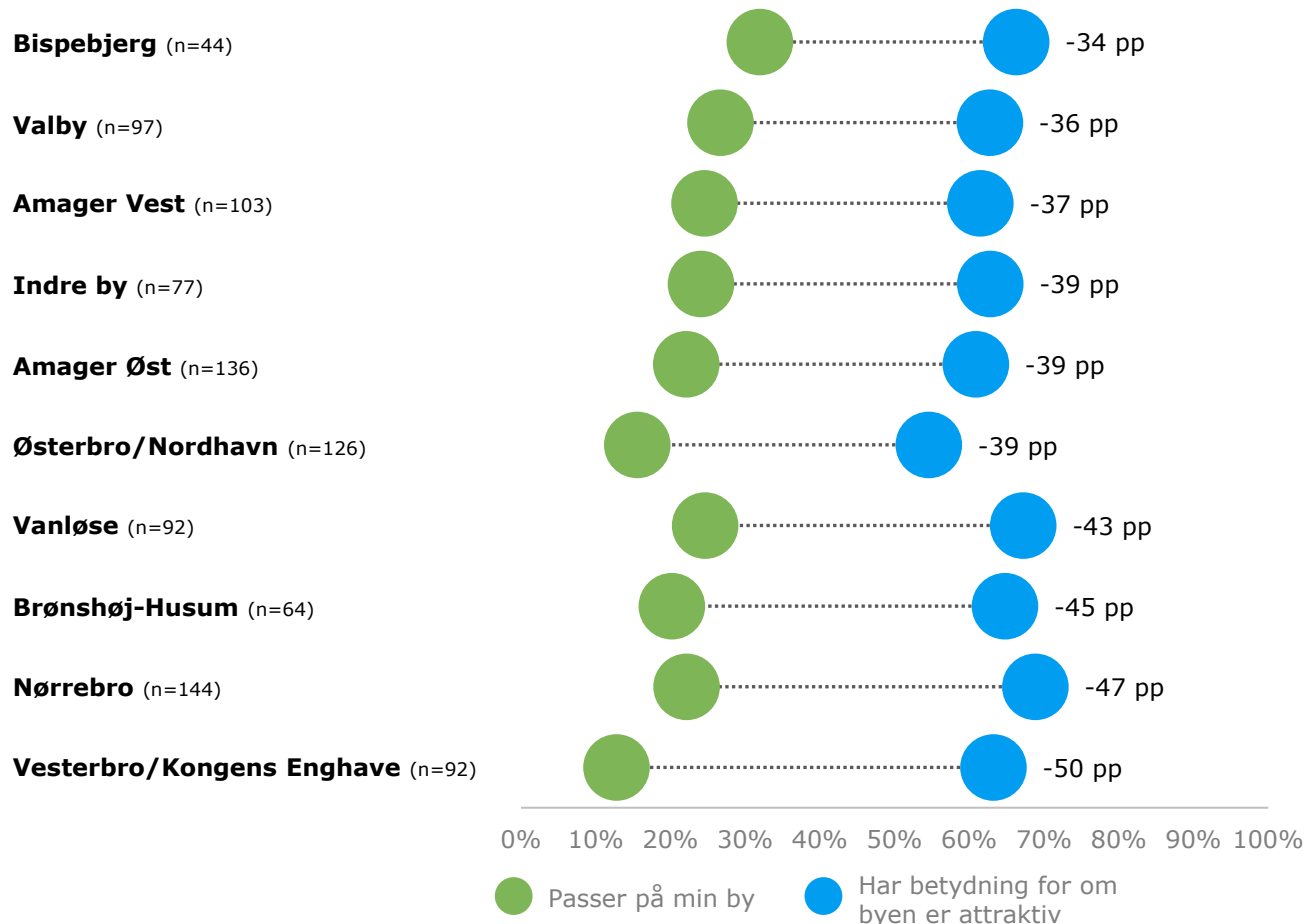
Uddannelse

Sammenlignet med de øvrige uddannelsesgrupper oplever borgere med en kort eller mellemlang videregående uddannelse særligt ren luft og tryghed mod at blive udsat for kriminalitet og tryghed ved at færdes i trafikken som et forbedringspotentiale.

Udvalgte nedslag for Københavns Kommune

Boliger

Borgernes vurdering af boliger til forskellige livssituationer fordelt på bydele*

Pointer fra fokusgruppeinterview

Deltagerne i fokusgruppeinterviewet oplever generelt, at boligerne i Københavns Kommune er dyre og utilgængelige for den almindelige borger. Det er vigtigere for deltagerne, at byen er mangfoldig fremfor at der kan bo flest mulige mennesker. Derfor er det ifølge deltagerne vigtigt, at byudviklingen og det enkelte byggeprojekt sørger for, at der er adgang til boliger i forskellige prisniveauer og ejerforhold (fx både leje- og ejerlejligheder). En deltager fremhæver at det kunne fx ske ved, at der i højere grad blev bygget mindre lejligheder på færre kvadrater end det er tilfældet i dag. Det vil øge udbuddet af lejligheder og gøre dem billigere at bo i.

Deltagerne er enige om, at det er mere vigtigt at bevare de eksisterende grønne og blå områder i byen end det er at bygge nye boliger. To af deltagerne vil godt kunne acceptere, at der bygges højere eller at gamle, farlige eller utidssvarende bygninger rives ned, hvis det til gengæld betyder, at grønne og blå områder kan bevares eller udvides.

To andre deltager synes ikke dette er en løsning, fordi de lige nu oplever, at byen har svært ved at håndtere flere mennesker. Det oplever de ved, at det kan være svært at finde ledige idrætsfaciliteter til dem og deres børn samt at skolerne er fyldte. De ønsker i stedet, at byen udvides i bredden, så boligmassen i forstæderne (fx Rødovre) øges ved fx at bygge i højden. Forstæderne skal m.a.o. i højere grad integreres og opfattes som en del af København. Det er dog vigtigt at infrastrukturen følger med, så det er nemt at komme til København og på tværs af forstæderne.

Note: N=975 borgere (30 borgere har ikke valgt én af de ti bydele og indgår ikke i analysen). Analysen baserer sig på følgende to spørgsmål: 1) I hvilken grad har følgende forhold betydning for, om din by er attraktiv for dig at leve i? 2) I hvilken grad synes du, at følgende passer på den by, du bor i?

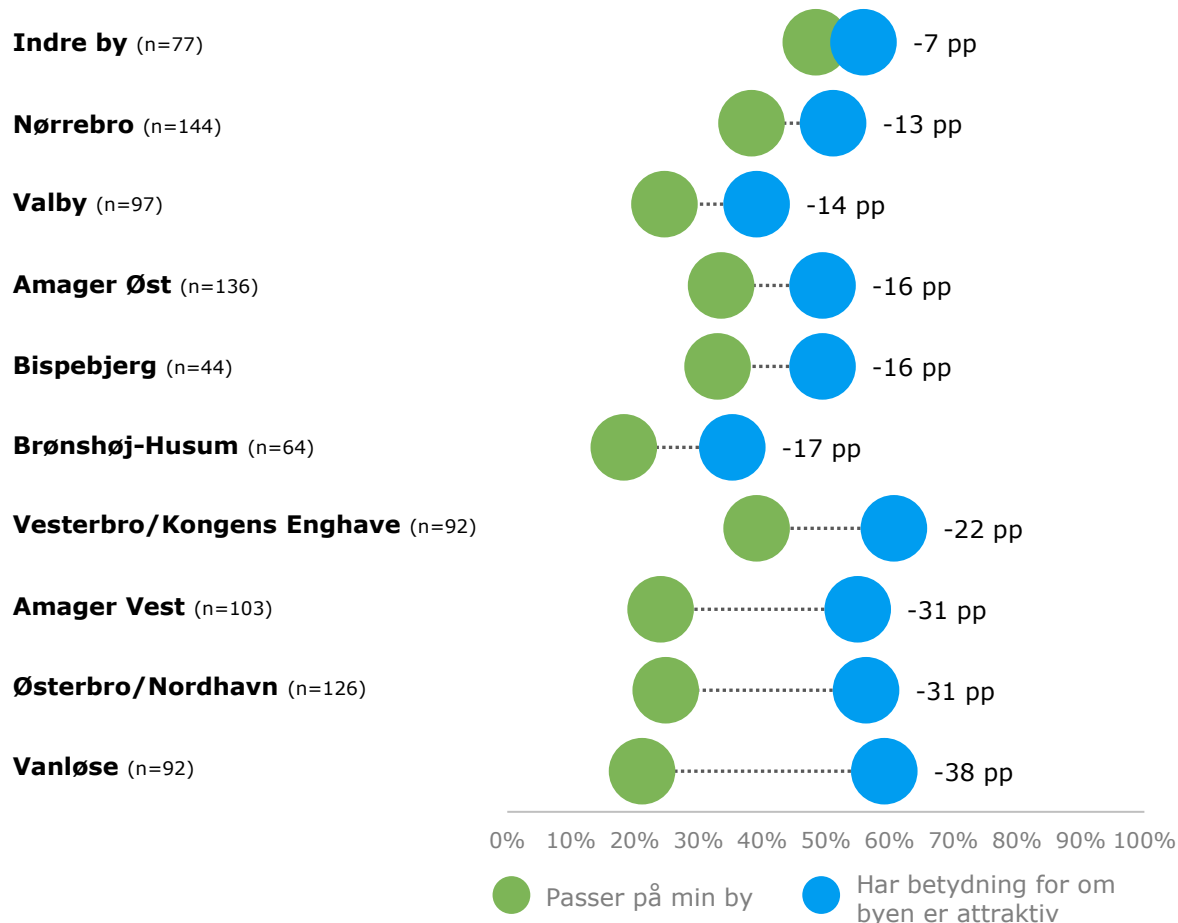
En positiv forskel indikerer overskud - dvs. at oplevelsen overstiger attraktiviteten. En negativ forskel indikerer underskud - dvs. at niveauet af attraktivitet ikke modsvares af en tilsvarende oplevelse.

* Der er ikke signifikant forskelle mellem bydelene. Der er heller ikke signifikant forskel mellem bydele på spørgsmålet ang. boliger til fornuftige priser.

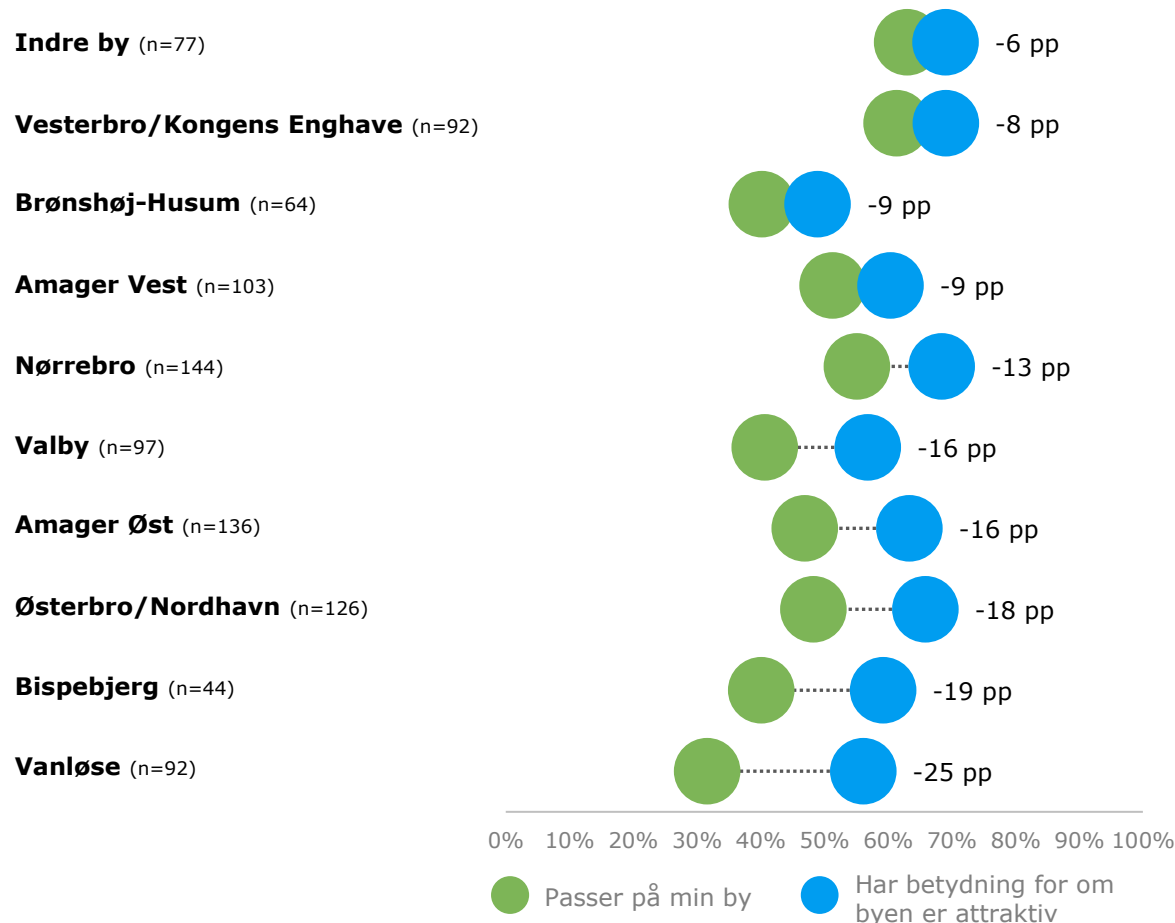
Udvalgte nedslag for Københavns Kommune

Kulturarv og byrum

Borgernes vurdering af byudvikling med fokus på bevarelse af kulturarv fordelt på bydele*

Borgernes vurdering af byrum, hvor man har lyst til opholde sig fordelt på bydele*

Udvalgte pointer fra fokusgruppeinterview

Boliger

- Det er vigtigere for deltagerne, at byen er mangfoldig fremfor at der kan bo flest mulige mennesker. Derfor er det ifølge deltagerne vigtigt, at byudviklingen og det enkelte byggeprojekt sørger for, at der er adgang til boliger i forskellige prisniveauer og ejerforhold (fx både leje- og ejerlejligheder).
- Deltagerne er enige om, at det er mere vigtigt at bevare de eksisterende grønne og blå områder i byen end det er at bygge nye boliger.
- Nogle deltagere ville kunne acceptere at der bygges i højden, eller at ældre bygninger rives ned, hvis de grønne områder bevares eller udvides. Andre mener, at byen har svært ved at håndtere flere mennesker, og ser hellere at byen udvides, og at forstæderne integreres bedre, hvis infrastrukturen ligeledes følger med.

Grønne områder

- Der er ifølge deltagerne for langt til naturområderne uden for byen til at de kan bruge dem i hverdagen. I stedet vælger de områder i nærheden (dvs. ca. inden for 10 minutters transport). Kort afstand er en afgørende faktor for, om området anvendes (cykel eller gåafstand)
- De store områder bør ikke stå alene og bør suppleres af så mange mindre grønne områder som muligt. Eksempelvis nævner deltagerne, at de godt kunne ønske sig flere små åndehuller mellem bygninger, træer langs vejene, offentlig tilgængelig tagterrasser, grønne baggårde og legepladser
- Området skal kunne bruges til forskellige aktiviteter eller ophold i modsætning til fx vejtræer og grøn beklædning.

Demokratisk indflydelse

- Deltagerne vil generelt gerne inddrages i byens udvikling – særligt når det sker i deres lokalområde. Lokale sager opleves som mere vedkomne og relevante, hvorfor det er nemmere at forholde sig til og komme med input end det er tilfældet på større byudviklingsprojekter i kommunen som fx Nordhavn.
- To deltagere er tidligere blevet inviteret af kommunen til en spørgeskemaundersøgelse via e-Boks. Det synes tre af deltagerne vil fungere godt.
- Det er vigtigt, at borgerinddragelsen er reel og det er tydeligt, hvad borgernes input anvendes til.

Stærke fællesskaber

- Idrætsfaciliteter, grønne områder og skoler fremhæves som steder, hvor borgerne møder andre mennesker og indgår i fællesskaber i løbet af hverdagen. Disse ligger dog ikke nødvendigvis i deltagerens lokalområde og flere af disse faciliteter ville ifølge deltagerne øge fællesskabet i lokalområdet.
- Vigtigt at inddrage borgere fra lokalområdet ved byfornyelsesprojekter, for at undgå, at eksisterende fællesskaber og identitet i et lokalområde ødelægges.

Spørgeskemaundersøgelse via Borgerpanelet

Baggrund

Økonomiforvaltningen har som baggrund for det videre arbejde med Kommuneplanstrategi 2023 og Kommuneplan 2024 udsendt en online spørgeskemaundersøgelse. Undersøgelsen er udarbejdet i forlængelse af en lignende undersøgelse ifm. Kommuneplanstrategi 2018.

Formål

Undersøgelsen skal hjælpe med at afdække deltagernes holdninger til byens udvikling og få deres blik på en række dilemmaer i byudviklingen frem mod 2036.

Metode

Undersøgelsen er udarbejdet af Økonomiforvaltningen og er udsendt som online spørgeskema til kommunens eget borgerne med ca. 20.000 tilmeldte borgere. 5.548 har deltaget i undersøgelsen hvilket er en lille stigning siden sidst (5.000 deltog ifm. KPS18).

Videre proces

Forvaltningen er i gang med at bearbejde data og der forelægger således ikke en endelig version. Den endelige undersøgelse forelægges ØU i løbet af efteråret.

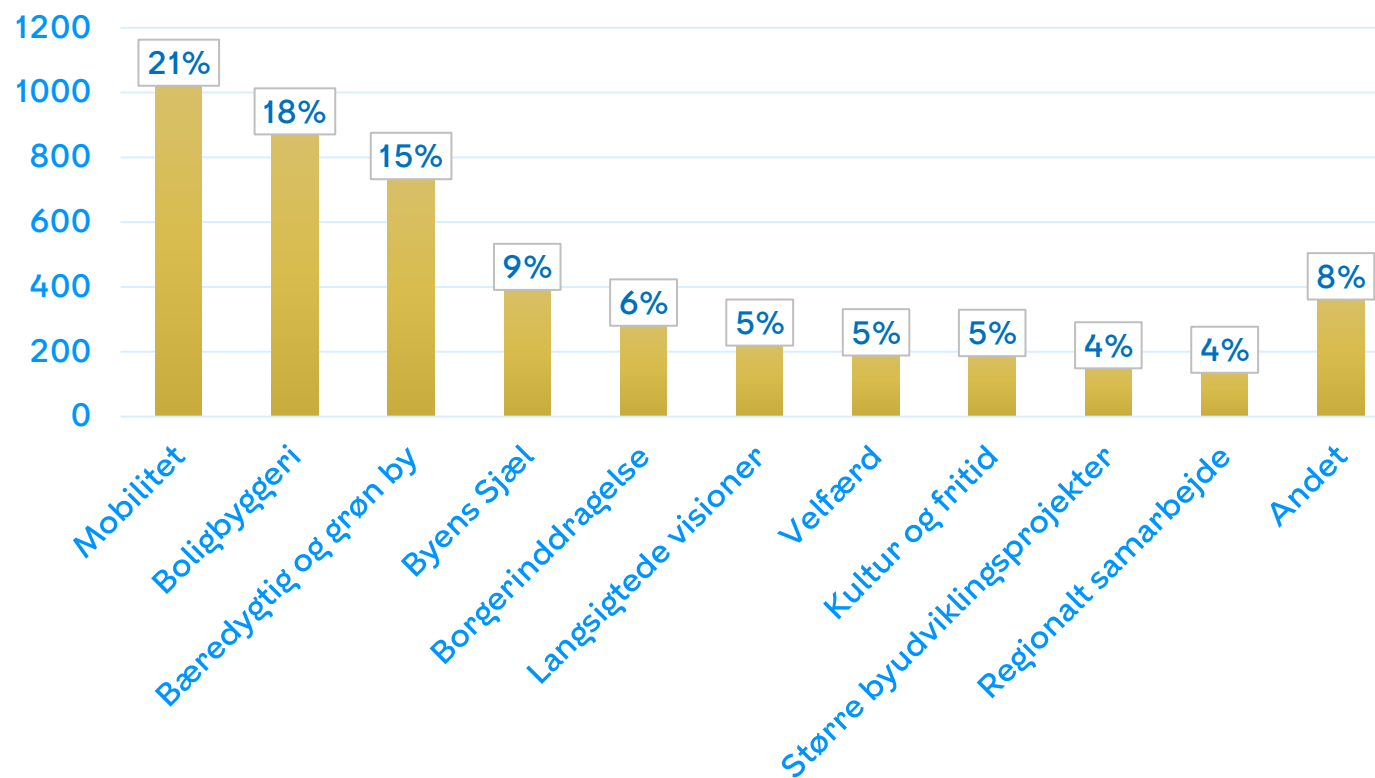
Københavnernes råd til politikerne

- Økonomiforvaltningen har modtaget 4.098 svar på spørgsmålet:
 - "Hvis du skulle komme et godt råd til Københavns politikere til den fremtidige udvikling af byen. Hvad skulle det så være?"

Forvaltningen har gennemgået alle svar og inddelt dem i forskellige temaer efter underlæggende emner.

Indeksring giver et billede af, hvilke temaer, der fylder mest hos de adspurgte.

Top 10 temaer

Københavnernes top-10 temaer

	Temaer	Emner
1	Mobilitet	Kollektiv trafik/transport, bilisme, parkering, cyklisme, betalingsring, ladestandere
2	Boligbyggeri	Boliger, byggeri, billige boliger, blandet by, almene boliger, mangfoldig by, ældre boliger
3	Bæredygtig og grøn by	Bæredygtig by, klima, biodiversitet, grøn omstilling, grønne områder, natur, vild med vilje
4	Byens Sjæl	Byens Sjæl, bevaring, arkitektur, kvalitetssikret byggeri, æstetik, Københavns særegenhed
5	Borgerinddragelse	Lydhør over for borgere, lydhør over for eksperter og fagfolk
6	Langsigtede byvisioner	Langsigtet udvikling, vær modige, fremtidens generationer
7	Kultur og fritid	Kulturliv, fællesskaber, livet mellem bygningerne, havnekultur, idrætsfaciliteter, fritid, natteliv, turisme
8	Velfærd	Livskvalitet, støj, sundhed, renhold, tryghed, sikkerhed, velfærdsby
9	Større byudviklingsprojekter	Lynetteholm, Amager Fælled, Stejlepladsen mm.
10	Regionalt samarbejde	Samarbejde på tværs (af kommunegrænser), fokus på yderområder, udvid byen

Opsummering af spørgeskemaundersøgelser

Top tre emner

- Boliger og bæredygtig by/nærhed til grønne områder rangere i begge undersøgelser som hhv. 2 og 3. Undersøgelserne adskiller sig bl.a. på det mest prioriterede emne, hvor 'Bedre Byer' har *tryghed* og Borgerpanelet har *mobilitet*, som mest prioriterede emner

Hvordan vil undersøgelserne indgå?

- Undersøgelsesnes resultaterne vil indgå i arbejdet med KPS23 og KP24. Herunder vil resultaterne blive videreformidlet til lokaludvalgene, så resultaterne kan indgå i arbejdet med bydelsplanerne

Videre proces

- Rambølls rapport: *Sådan skaber vi bedre byer 2022* bliver fremlagt på ØU's aflæggebord til mødet den 13. september 2022 sammen med Økonomiforvaltningens oplæg til temadrøftelsen i Økonomiudvalget den 30. august 2022.
- Borgerpanelets undersøgelse afrapporteres på et ØU-møde i efteråret

30. August 2022

Sportens små